

מב:

עין משפט
נר מצוה

א א מיי' פי"ב מהלכות
סנהדרין הלכה ג סמו
עשין נח:

ב ב מי שם ופי"ג הלכה
א סמוג שם:

ג [מ"י' פ"ז מהל' מעשה
הקרבנות הל' ב]:
ד [מ"י' פ"ג מהל' פרה
הלכה א]:

רבינו חננאל

[illegible]

שמעתי ושמעתי ושמעתי
 הוה ליי למליך כשן
 חן הוציא אל מחוץ
 למחנה שם שכני
 במקל ובכוח חן
 חביב בו הוצג ועד
 חן משה מכשירו
 לצבדה שאן חוטא
 מקירי לכפר אלה תראה
 ביום הכפורים חטאת
 ואחר כן חטאת תעל
 ומכפר חטאתו ומקל
 מיתתו מכפר דרכיו
 ולחין אל יכופר בם
 אשר שופך בם כי אם ברם
 שופכו ומכשירו יריא
 מחיבן כפי העדה
 וסמכו וקרי העדה את
 אלהם ובקלל חביב
 וסמכו לן השומעין את
 העדה הנה זה מכשיר הוה
 מכשיר והיא הסמיך וכן
 חן העדה מכפר וחיבין
 מיתת חן מפנין וחיבין
 אדרבה משוחט חן הוה
 ליה למליך שכן המקל
 חן והשוחט חן הוה
 מכמותו לניחו פרים
 דבהשחט יצאו חן חוטא
 וזה חוטא והפריס אל
 חטאו. חן נשחטו ניטל
 המקל חן נשחטו ניטל
 השוחט חן שהוא בכרז
 לאקוין פרים ששחטו
 נשחין. חן המקל ששוחט
 חן חן בהן פיגול.
 ואסיק מכשיר מכשירו
 חן ליה חטא השומע

מב: נגמר הדין פר

בית הסקילה היתה חוץ לִשְׁלֹשׁ מחנות. היינו צירושלים לאחיה שלש מחנות וצמי דינין שצכל עיר ועיר היתה צית הסקילה מחוץ לעיר כדפי' הקונטרס והיינו משום דכל עיירות המוקפות חומה יש להן דין מחנה ישראל כדמתן כפרק קמא דללים: **ב**י חיבי דלא יִלְתַּחוּ בית דין רוצחים. אמאי דמרחיקין רחוק מז"ד צית הסקילה מהיבי טעמא כדפי' אלל חוץ לנצ"ד קרקרא קא דרש צמתין הוולא אלא המקלל והא דלאמר צפ' נערה שנתפתחה (כחוצה דף מד. ומה: וחס') נערה המאורסה שאין לה פתח צית אלז ועוצד ע"ז צעיר שרוצה נכרים סוקולין אותם על פתח צית דין שאני התם דכתיב שערך וכיון דלא אפשר מוקמינן אשער צ"ד והאי דלא יליף שאל נסקולין מהתם דנצבי שערך דלדמא חוץ ליה ליה נערה המאורסה ועוצד ע"ז שני כחוצים הבאים כאחד ועוד הא כתיב הוולא כדמתן צמתניתי:

ונאמר בפרים הנשרפים. תימה
והא צקדשים צר הלמד

בהיקש אין חזר ומלמד בגורה שוה
והיכא למ"ד צריך אחרו מקומן
(ובחס 97 ד.) דבר המלמד אוליין
כיון דמלמד קדש אע"ג דלמד חול
והיה גופה חמימה צר העדה מנא
לן כיון דפר כהן משיח לא גמר
אלא מהיקשא דדשן ולמאן דגמר
בסוף אחרו מקומן (שם 97 ד.)
הימנו ודבר אחר אע"ג דלאב
דגמרינו יהוה מחנה שכתוב בו
צדיא גמרינו מיניה אחרני:

שְׁבוּן אָדָם. דַּחֹן לַמַּחֲנֵה שְׁמוּטָה
חוֹן אֶלֶסֶם קָאִי כְּדַפֵּי מִיּוֹר
אֶעֱגֵג דִּיִּינִי וְדִלִּי פִּשְׁטֵי דְקָרָא מִ"מ
אֵלֶם עֵמֶד בְּחוֹן וְהַכְּנִים יִדּוּ לַפְּנִים
וְשִׁחַט אֵל שְׁחַט בְּצִקִּין אֶרֻבֵּה
וְשִׁעְטוּ כְּשִׁירֵה דְלִמְרָמְרִין פֶּרֶק שֵׁן
דְּזוּבְחִים (דף 3ב.) וְזִרְשׁ חוֹלִין (דף 3א.)
וְאֵלֶם עֵמֶד בְּפִנִּים וְהוֹשִׁיט יִדּוּ בְּחוֹן
וְשִׁחַט בְּחוֹן חֵיב דִּלְאוּ בְּשׂוּחַט תִּלְיֵה
וְיִמְלִיחַ אֵלֶם בְּזִבְחֵה דְקִדְשִׁים דְּקִיּוּמָא
בְּחוֹן: **פִּיגוּל.** חֵיב דִּלָּא נֶגְט
גִּיטָר וְטוּמָא דִּלָּא חֵשִׁיב אֵלֶם מִיִּדִּי
דְּשִׁיךְ בְּהוֹלָאֵת מִמֶּנּוּ מִיּוֹר קֶשֶׁה דִּלְאוּ
שׁוּב פְּסוּל יוֹאֵל:

מִשְׁחָה הֵיבֵא הוּה יִתִּיב. וּאִתֵּ
כֹל הֵנִי דְפָרִיס לְמָה לִי
וְיִי'ל דְּלֹא תִימָא נִילָף מִשְׁחֻמֵּי חוּץ
דְּקֻדְשִׁים מִקְדָּשִׁים:

בב

למַתְנָה יִשְׂרָאֵל הָאִי מִיבְעֵי לִיה לַעֲשִׂייה ע

נגמר הדין פרק ששי סנהדרין

בגמרא **הדין**. לחובב: **מוציאין אוסו לסקלו**. איידי דסקיליה רישא דכולהו ארבע מיתות היא מפרש מיילי דליה זרישא והדר מפרש שארא בפירקין דלקמן **סדר: חוז לזים דין**. רחוק בזים דין קת: **שנאמר הווא**. אלמא לאו בזקוס הוער קטלוהו: **וסבורין** **זידו**. לקמיה מפרש למאי מיבעי:

והסוס רחוק ממנו כדי שיהא. אלס
רוכב על סוס וממשך על דל בית
הסקילה שיהא קרוב לדרוף אחר
הנשקלין ומצלח ומתרחק מזה שהסדרין
בידו מלא עניינו וכללד שיוכל לראותו
אלס יניף כצוקלין: **זכר** **לראו**.
מז"ד יס לי ללמד עליו זכות:
הלל. העומד על הפתח ורובד הסוס
היה מכיר בו והוא כך אחר המנהיגים
ומעמידיו עד שיחקרו ז"ד אלס יהא טעם
דצבריו של זה: **ולכלד** **שיהא ממש**
דצבריו. קצת רחלה הדומה לזכות.
ובצמאדו. ספיך מנא דיעי הך קוקלין
אלס יס ממש דצבריו והלא קוקלין
תלמידים הם: **נבמ'** **זכית** **הסקילה**
חוז לזית **דין**. הוא דצבעין אלל חוז
לשגל מחנות לא צבעין: **חוז לשגל**
מחנות. צירושנים הוא דשייך למימר
דלחנה עורה שחנה שכניה וסר הבית
מחנה לזיה וכל העיר מחנה ויהא רחית
ובצמי דזית שכלל עיר ועיר גמי הוא
בית הסקילה חוז לעיר דומיא דירושלים:
ומשני **נ"מ**. מדתגן חוז לבית דין: **דאי**
נפיק צי דינא. וקצעי מקום הוועד
שלהם חוז לעיר כגון שמי סנהדראות
העיר ויהא חוז לעיר כגון שמי סנהדראות

קטנתו סתרי וצדקתו מזה עתה
העזרה וחסד יושב על פתח הר ציון
וכן כל אשר עיירות אל קבעי מחוץ
חוץ לחומה עבדין בית הסקילה חוץ
לִבְיָדִי רחוק מהן: **כִּי הִיכִי דָלָה**
לִיטְחוּ בֵּית דִּין רֹאשׁוֹן. דגנאי הדבר
דמין (מכות ד, 1) סנהדרין הורגת
פעם אחת בשבוע נקראת צבנית
וכל שכן אם יהיה קרוב למקומו
מיחיו מקום איבוד נפשות: **אִי מְנִי**.
לכן היו מרחיקין בית הסקילה כדי
שמהם שהות לסקילה בצורך הדבר
ובתוך כך ימלא אחד ראייה של זכות
ויגילו ויחזירוהו ומיחיו ליה הִלָּה:
מִנָּה הִנֵּי מִלִּי. דבית הסקילה חוץ
לשֶׁלֶם ממונות: **פְּרִיט הַנִּשְׁרָפִים**. פרי
השֶׁלֶם דבר של ציבור ופר כנסת
שאינו נאכלין אלא גשפין כדכתיב
והוליא את כל הפר אל מחוץ למחנה
וגו': **שָׂאִין ס"ג** אין אנו למדיים
ממנו כלום שהרי כבר נאמר כאשר
שרף את הפר הראשון של משיח
ובהלך צדק נלמד(ה) אל מחוץ למחנה
ומה בא זה למדנו אלא ליתן להם
מחנה שניה: **וּכְשֶׁהוּא אוֹמֵר אֶל מִחוּץ**
ובני

שָׁאִין מִלְמַדְנוּ כְּלוֹם שֶׁהֵי כָּבֵד נֶאֱמָר צִפּוֹר כִּכֹּן הַמִּשְׁחָה אֲלֵי שֶׁפֶן
חוֹךְ לִמְחֵנָה הוּא וְלִמָּה נֶאֱמָר כִּכֹּן לִיתֵן לְכִילֹם מִמֶּנָּה שְׁלִישִׁית דַּעַל
שְׁחוּטֵי חוֹךְ דְּהוּי חוֹךְ לִמְחֵנָה אַחַת כִּדְמִיב (וִיקָאָה ר') וְאֵל פִּתְחָ
הוּא שְׁדוּמָה מִקְלָל לִפְרִים שֶׁרָפִין בְּכָל אֵלֶּה וְאֵל לִשְׁחוּטֵי חוֹךְ:
לֵאמֹר לִמְחֵנָה וּשְׁחוּטֵי חוֹךְ לֵא כְּחִיב אֲלֵא אֲשֶׁר "יִשְׁחַט מִחוּךְ.
נִמְוֹר שְׁחוּטֵי חוֹךְ אֵין הַכְּשִׁין אֲלֵא עֲצִירָה הִיא. וּמִקְלָל לִפְרִים
כִּי אֲבָל שְׁחוּטֵי חוֹךְ אֵינָה כִּפְרָה אֲלֵא חוּטָא: **שָׁן אֲדַם.**
וְשׁוּחַט קָאִי שֶׁלֹּא יִשְׁחַט מִחוּךְ לִמְחֵנָה וּמִחוּךְ לִמְחֵנָה הָאֲמֹר צִפְרִים
מִמְּחוּךְ לִמְחֵנָה: **חוּטָא.** מִקְלָל חוּטָא הוּא וְשׁוּחַט חוֹךְ חוּטָא לִאֲפֻקִי
הֵי נֶאֱמָר זֶה נִסְקָל זֶה שׁוּחַט אֲבָל פֶּר אִי שׁוּחַט וְעוֹמֵד: לִישָׁנָה
זֶה זֶה: **פִּיגוּל.** מִחוּךְ לִמְחֵנָה דִּשְׁחוּטֵי חוֹךְ וּמִקְלָל אִי אַחַת מוֹאֵל
לִמְחֵנָה שֶׁאֵם שְׁחָטוּ עַל מַנֶּה לְהַקְטִיר אִימֹרִיבֵן בְּחוּךְ מִתְּפַלְגִין. וְלִישָׁנָה
זֶה דְּרַבֵּנן לֵא קְרִי פִיגוּל אֲלֵא חוֹךְ לִמְחֵנָה: **מִכְשֵׁי עֲרִב לֵי.** מִלִּיחַ חוֹךְ
לִמְחֵנָה דִּשְׁחוּטֵי חוֹךְ שֶׁלֹּא כָּדָם וְנִמְוָה: **רָב פֶּפֶא אֲמַר.** מִהֲבֵאל
וְאֲמַר לִיָּה רַחֲמָנָא הוּאֵל כִּי: **לַעֲשִׂיָּה.** לֹמֵר שְׁכֵמוּ שְׁנִטְווּ כִּךְ עֲשׂוּ:

וצני

מסורת הש"ס

(א) [נקמן נב.] (ב) [ג] סדר
המשה לי ללמד] (ג) יומא
סח. זכאים קה. (ד) [נקמן
מג.] (ה) [ויקרא ד.] (ו) [כ"ל
על.] (ז) ישחט מחוך למחנה
ומחוך כ"ל רש"ל וע"ש,
(ח) [ע"ש שכתבו בד"ה על
פתח באופן אחר],

תורה אור השלם

1. הוציא את המקלל אל מחוץ למחנה וסמכו כל השמעים את ידיהם על ראשו ורגמו אתו כל העדה: ויקרא כד יד

2. והוציא את כל הפר אֶל מחוץ למחנה אל מקום טורר אל שַׁפָּר הַדֶּשֶׁן ושרף אתו על עצים באש על שַׁפָּר הַדֶּשֶׁן יִשְׂרָאֵל:

וַיִּקְרָא דִּי
3. וְהוֹצִיא אֶת הָהָר אֶת
מִחוּץ לְמִתְנֶה אֹתוֹ
כְּאִשֶּׁר שָׁרָה אֶת הָהָר
וְהָאִשָּׁרָה חֲסֵאת הַקֹּהֵל
הָזֶה:
4. וּפִשֵּׁט אֶת בְּגָדוֹ וְלָבַשׁ
בְּגָדִים אֲחֵרִים וְהוֹצִיא
אֶת הַדְּשָׁן אֶל מִחוּץ:
לְמִתְנֶה אֶל קֶדֶם מִזְבֵּחַ:
וַיִּקְרָא דִּי
5. וְדָבַר מִשָּׁה אֶל בְּנֵי
הָעָרָא וְיֹצִיאֵהוּ אֶל
הַמִּזְבֵּחַ וְיֹצִיאֵהוּ אֶל מִחוּץ
לְמִתְנֶה וְיִגְדְּמוּ אֹתוֹ אֶבֶן
וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל עָשׂוּ כְּאִשֶּׁר
צִוָּה יְיָ אֵל מִשָּׁה:
וַיִּקְרָא דִּי
כִּדְבַר כִּדְבָר

גליון הש"ס

גמ' מבשר ממבשר
עדיף ליה. ע"ל דף נב ע"א
תוס' ד"ה שכן:

הגהות הב"ח

(א) במשנה חוץ לב"ד
רחוק מב"ד שנאמר הולא
וכו' אמר אחד:

הגהות מהר"ב

רנשבורג

א [רש"י ד"ה צנשמה וכו']
אבל פר שוחט ועומד ל"ל
שחוט ועומד:

מוסף רש"י

ובשְׁהוּא אומר אל
מחוץ למחנה בדרשן.
בהולאת דשן המוצא והוליא
את הדשן אל מחוץ למחנה,
שאין ת"ל. אינו מלמד
כלום, דלגא ידענא דלא
מחוץ למחנה מוֹרִיאִים אומי,
דלכתי צריס הנשרפים אל
שפן הדשן וצריס צרו מחוץ
למחנה (יבוא סח. חבתיס
ק"ה).